

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 359/2020-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. júla 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Matejom Krajčim, PhD., Záhradnícka 51, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Ndt 22/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania, sťažnostná argumentácia sťažovateľa a vyjadrenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 12. decembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 ústavy postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Ndt 22/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Vec bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Sergejovi Kohutovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie sudcu ústavného súdu. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 bola táto vec prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Podľa čl. II bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 z 27. mája 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu je v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodu 3 rozvrhu práce prvý senát ústavného súdu pracuje v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Vzhľadom na uvedené bola ústavná sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokovaná v tomto zložení senátu.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre prečin zneužívania právomocí verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v súbehu so zločinom obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona.

5. Sťažovateľ podal 4. júla 2018 na Okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorým žiadal, aby najvyšší súd odňal jeho trestnú vec okresnému súdu a Krajskému súdu v Bratislave.

6. Najvyšší súd o pôvodnom návrhu sťažovateľa na odňatie veci príslušnému súdu rozhodol uznesením sp. zn. 2 Ndt 11/2017 z 13. júna 2017, ktorým trestnú vec sťažovateľa príslušnému súdu neodňal. Nový návrh sťažovateľa zo 4. júla 2018 bol podľa názoru najvyššieho súdu založený na tých istých dôvodoch ako jeho pôvodný návrh, o ktorom už bolo rozhodnuté, a preto o ňom najvyšší súd v zmysle § 23 ods. 3 Trestného poriadku nekonal, ale súdny spis vrátil okresnému súdu na konanie a rozhodnutie o podanej obžalobe.

7. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že jeho nový návrh na odňatie a prikázanie veci obsahoval nové skutočnosti, a to odkaz na podnet na zastavenie trestného stíhania a na podnet na prerušenie konania, na nerozhodnutie o námietke zaujatosti všetkých prokurátorov zaradených na okresných prokuratúrach v Bratislavskom kraji, na porušenie jeho práv Krajskou prokuratúrou v Bratislave, na nezákonné zloženie senátu pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby, na avizované podanie trestného oznámenia konajúcou sudkyňou, ktorá však trestné oznámenie napokon nepodala, na zaujatosť tejto sudkyne, na politizáciu jeho trestnej veci, na pochybnosť o nezaujatosti sudcov najvyššieho súdu, na zaujatosť konajúcej sudkyne proti splnomocnencovi poškodených, na pochybenia konajúcej sudkyne počas hlavného pojednávania, na nerešpektovanie zásady nezávislosti a nestrannosti orgánov činných v trestnom konaní, na nepredloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, na nerešpektovanie názoru Organizácie spojených národov, na „*neurokonformný*“ postup súdov a na porušenie

§ 2 ods. 10 Trestného poriadku tým, že konajúca sudkyňa si nevyžiadala dokumentáciu k zdravotnému stavu poškodenej.

8. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: „*Základné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, listom s označením ako Vrátanie spisu 2T/25/2015 zo dňa 15.08.2018, sp. zn. 5Ndt 22/2018, vydaného Najvyšším súdom Slovenskej republiky, bolo porušené.*

Rozhodnutie listom s označením ako Vrátanie spisu 2T/25/2015 zo dňa 15.08.2018, sp. zn. 5Ndt 22/2018, vydané Najvyšším súdom Slovenskej republiky, sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie...“

9. Ústavný súd vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti a v nej uvedené námietky ustálil predmet tohto konania tak, ako je uvedený v záhlaví tohto uznesenia.

10. Najvyšší súd sa na výzvu ústavného súdu vyjadril k opodstatnenosti tejto ústavnej sťažnosti. Predseda senátu 5 T najvyššieho súdu poukázal na to, že sťažovateľ vo svojom novom návrhu zo 4. júla 2018 neuviedol žiaden nový dôležitý dôvod na odňatie veci, a teda v danom prípade chýbal podklad na meritórne rozhodnutie o návrhu na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251 [v súčasnosti zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

17. Ústavný súd stabilne judikuje, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre neprípustnosť (II. ÚS 324/2018).

18. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby účastník konania domáhajúci sa ochrany svojich základných práv sám rozhodol o tom, či sa jej bude domáhať v konaní pred všeobecnými súdmi alebo ústavným súdom. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy zjavne vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu musí účastník konania vyčerpať všetky riadne i mimoriadne opravné prostriedky, resp. iné prostriedky nápravy, ktoré sú mu dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

19. Ústavný súd bez toho, aby bližšie preskúmaval pôvodný návrh sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci a porovnával ho s jeho novým návrhom zo 4. júla 2018, konštatuje, že sťažovateľ môže svoje námietky (pozri bod 7 tohto uznesenia) uplatniť v rámci odvolania, prípadne aj dovolania v jeho trestnej veci. Príslušné všeobecné súdy teda môžu v rámci ich právomoci zjednať nápravu sťažovateľom tvrdených pochybení, týkajúcich sa okrem iného rozhodovania nepríslušným súdom, nezákonného zloženia súdu a rozhodovania orgánu činného v trestnom konaní a sudcu, ktorí mali byť vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania.

20. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu